ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland



Programmabegroting 2025 - 2028

Versienummer: 1.0
Datum: 19 maart 2024



Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	193744
Omschrijving	Programmabegroting 2025 - 2028
Status	Versie 1.0
Datum	19 maart 2024
Opdrachtgever	Aangesloten gemeenten Midden-Holland en provincie Zuid-Holland
Opgesteld door	Omgevingsdienst Midden-Holland

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Leeswijzer 6
2 Begroting in één oogopslag 7
2.1 Uitgangspunten 7
2.2 Staat van baten en lasten 2023 - 2028 11
2.3 Structurele mutaties in de reserves 11
2.4 Programmabegroting 2025 12
2.5 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten 13
2.6 Incidentele baten en lasten 13
2.7 Structureel begrotingssaldo 13
2.8 Financiële positie ODMH 14
2.8.1 Inleiding 14
2.8.2 Vermogensontwikkeling 2023 - 2028 14
2.8.3 Geprognosticeerde balans 14
2.8.4 EMU-saldo 15
2.8.5 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 16
2.8.6 Financiering 16
2.8.7 Begrotingsgrondslagen 16
2.8.8 Reserves en voorzieningen 16
2.8.9 Investeringen 2025 – 2028 17
3 Programma milieu 18
3.1 Wat willen we bereiken? 18
3.2 Wat gaan we daar voor doen? 18
3.3 Wat gaat het kosten? 21
4 Programma bouw- en woningtoezicht 22
4.1 Wat willen we bereiken? 22
4.2 Wat gaan we daar voor doen? 22
4.3 Wat mag het kosten? 24
5 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien 25
5.1 Overhead 25
5.2 Vennootschapsbelasting 26
5.3 Onvoorzien 26
5.4 Wat mag het kosten? 26

6 Paragrafen 28
6.1 Lokale heffingen 28
6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 28
6.3 Onderhoud kapitaalgoederen 31
6.4 Financiering 31
6.5 Bedrijfsvoering 33
6.5.1 Rechtmatigheid 35
6.5.2 Openbaarheid 35
6.6 Verbonden partijen 36
6.7 Grondbeleid 36
7 Vaststelling begroting van baten en lasten 2025 - 2028 37

Bijlagen 38
Bijlage 1: Bijdragen 2025 39
Bijlage 2: Provinciale bijdragen 2023 - 2025 41
Bijlage 3: Begroting op taakvelden 42
Bijlage 4: Informatie 2025 voor verbonden partijen 43

1 Inleiding

De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen wij door de uitvoering van de milieutaken voor de hele regio Midden-Holland, de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie Zuid-Holland en de bouw- en woningtoezichttaken voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Zuidplas, Waddinxveen en de provincie Zuid-Holland (PZH).

Op 1 januari 2024 zijn zowel de Omgevingswet als de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De Wkb geldt nu alleen voor nieuwbouw, gedurende 2024 wordt bekend of de Wkb per 1 januari 2025 ook gaat gelden voor verbouw. Deze wetten hebben impact op de manier van werken, de werkprocessen, digitaliseringstrajecten ende dienstverlening, maar ze hebben ook een financiële impact. 2024 is dus het eerste jaar dat de ODMH ervaring heeft kunnen opdoen met deze nieuwe wetten en de impact die dit heeft op de producten en diensten. De eerste ervaringen met de Omgevingswet leiden gelet op de beperkte referentieperiode vooralsnog niet tot een aanpassing in de begroting. Op dit moment is er te weinig ervaring opgedaan om hier uitspraken over te kunnen doen.

Ook (toekomstige) Europese verdragen en richtlijnen en de doorvertaling daarvan naar landelijke regels hebben grote invloed op de werkzaamheden van de gemeenten, de provincie en de ODMH. Denk hierbij aan de Kaderrichtlijn Water en de daaraan gekoppelde kamerbrief Water en Bodem sturend, het Klimaatakkoord of de landelijke duurzaamheidsambities. De transitie naar een klimaat neutrale regio is nauw vervlochten met thema’s als klimaatadaptatie, mobiliteit, circulaire economie, energiebesparing, aardgasvrije wijken, duurzame landbouw, de stikstofproblematiek of netcongestie.

De uitdagingen zijn groot en met elkaar vervlochten en zorgen voor een ingewikkelde puzzel op het vlak van de ruimtelijke ordening. Tegelijkertijd biedt dit ook kansen voor een verdere samenhang in de uitvoering en meer transparantie naar en participatie door inwoners en bedrijven. Deze samenhang vinden we terug in de beleidsmatige keuzes die door gemeenten en provincie worden gemaakt. De ODMH ondersteunt vanuit de aanwezige kennis en beschikbare data. Door middel van vergunningverlening, toezicht en handhaving vindt borging plaats van het wettelijk traject.

In het begrotingsproces probeert de ODMH deze relevante ontwikkelingen financieel te vertalen. Doorgaans kan worden voortgeborduurd op ingezet beleid en behoeven de doorlopende plannen slechts een marginale aanpassing.

Door de krimp van gemeentefonds vanaf 2026 verslechtert de financiële positie van gemeenten aanzienlijk. De ODMH is zich hiervan bewust. Het komende jaar zal duidelijk worden of en zo ja in welke mate dit impact heeft op de taakuitvoering van de ODMH.

Tegelijkertijd speelt de robuustheidsdiscussie in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) VTH. In 2023 heeft het IBP VTH ook een toetsingskader voor robuuste omgevingsdiensten opgeleverd, dat alle omgevingsdiensten in 2023 hebben ingevuld. De ODMH is naar de mening van het ministerie van I&W niet robuust genoeg op een aantal onderdelen. In 2024 hebben wij daarom een plan van aanpak opgesteld om meer robuust te worden. Ook dit zal doorwerken in onze taakuitvoering in 2025 en verder.

Binnen Zuid-Holland werken de vijf omgevingsdiensten op verschillende vlakken nauw samen. Na een

inventarisatie weten we dat we dit (in)formeel op maar liefst 100+ onderwerpen doen. Denk aan velden als VTH, Externe Veiligheid, arbeidsmarktcommunicatie, stikstofproblematiek, PFAS of Zeer Zorgwekkende Stoffen. Deze samenwerking continueren wij en breiden we waar mogelijk verder uit.

De voorbije jaren is veel zorg uitgegaan naar de forse inflatie. In 2023 leidde deze forse inflatie tot een tussentijdse tariefverhoging. Voor 2025 wordt uitgegaan van een beperktere inflatie. In de begroting 2025 is rekening gehouden met een indexatie van het uurtarief met 4,92%, waarmee het uurtarief 2025 uitkomt op € 115,73.

De ODMH richt zich nadrukkelijk op zijn dienstverlening, nu en in de toekomst. Dat betekent dat wij kwalitatief hoogwaardige dienstverlening willen leveren tegen zo laag mogelijke kosten. Basis voor de realisatie zijn de jaarplannen en het productenboek. De processen binnen de ODMH worden ondersteund door hoogwaardige ICT, die voortdurend in ontwikkeling is. Speerpunt is de verdere digitale doorontwikkeling, waaronder data gestuurd en risico gestuurd werken. Bij het verder ontwikkelen van onze digitale infrastructuur (en het gebruik daarvan) is het belangrijk dat de menselijke maat niet verdwijnt. Ook speelt digitale veiligheid een belangrijke rol.

De ODMH zal zijn bestuur goed blijven informeren over alle relevante ontwikkelingen.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2025 - 2028 van de ODMH op hoofdlijnen beschreven. Allereerst worden de gehanteerde uitgangpunten omschreven, daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programma milieu en hoofdstuk 4 het programma bouw- en woningtoezicht. Hoofdstuk 5 bevat de informatie over met name de overhead van de ODMH.
In hoofdstuk 6 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat de ODMH een gemeenschappelijke regeling is, zijn niet alle gemeentelijke paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.
De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 7. De programmabegroting eindigt met een drietal bijlagen, waarin de bijdragen van de deelnemers weergegeven worden en de meerjarenbegroting op taakvelden.

2 Begroting in één oogopslag

2.1 Uitgangspunten

De cijfers uit de meerjarenprogrammabegroting 2025 – 2028 vloeien voort uit de uitgangspuntennotitie 2025, de gewijzigde programmabegroting 2024 en de jaarrekening 2023. Voorts zijn de productieafspraken 2025 - indien en voor zover bekend - meegenomen in de prognoses. In het vervolg van dit hoofdstuk zetten we de belangrijkste uitgangspunten van deze begroting uiteen.

Indexering 2025-2028

Op 1 november 2023 is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden een brief gestuurd door het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling. In deze brief is voorgesteld de uniforme systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van lonen en prijzen voort te zetten. De ODMH hanteert deze systematiek omdat deze algemeen aanvaard is in de regio en omdat deze aansluit op de Cao SGO. Dit is vastgelegd in de Nota Planning & Control.
De voorgestelde prijsindexatie voor het jaar 2025 is opgeknipt in een index voor de beloning van werknemers en in een index voor materieel. Respectievelijk bedragen deze 11,1% en 3,7%. In deze indexcijfers zijn correcties meegenomen voor de jaren 2022 tot en met 2024. Gebruikelijk is dat alleen de 2 voorgaande jaren in de correctie meegenomen worden. Door de hoge inflatie in 2022 is bij uitzondering ook dat jaar bij de berekening betrokken.
Omdat het voor de ODMH in 2023 noodzakelijk was om het uurtarief incidenteel op te hogen worden de correctiepercentages in bovenstaande indexcijfers niet geheel meegenomen. De aanvullend uitgevoerde indexering in 2023 is op de indexcijfers in mindering gebracht. Op basis van langjarige gemiddelden en rekening houdend met de reeds uitgevoerde correctie in 2023 is een gewogen indexcijfer bepaald. Dit gewogen indexcijfer bedraagt 4,92%. Indexering van het uurtarief van 2024 ad € 110,30 met 4,92% leidt tot een uurtarief van € 115,73 in 2025.
Daarnaast is op 29 november 2023 de provinciale kaderbrief voor het jaar 2024 verstuurd aan de ODMH. Hierin zijn de (financiële) uitgangspunten en specifieke aandachtspunten voor de begroting 2024 beschreven. In deze brief wordt voorgesteld een gewogen index van 3,9% toe te passen.
Het gewogen indexcijfer wordt gebruikt voor de indexering van met name de contractuele bijdragen. Voor de overige opbrengsten- en kostensoorten zijn de inflatieverwachtingen van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Rabobank als uitgangspunt gehanteerd in deze programmabegroting. In 2025 houden we rekening met een kostenstijging van 5% en voor de jaren 2026 tot en met 2028 met 4%.

Dienstverlening

De maatschappij en de wetgeving veranderen. Dit betekent dat ambtenaren ook op een andere manier hun werk uitvoeren en op een nieuwe wijze met hun klanten om gaan. De ODMH investeert veel in zijn medewerkers.

Ontwikkelingen zoals de Omgevingswet en de Kaderrichtlijn Water (met de daaraan gekoppelde kamerbrief Water en Bodem sturend) vragen ook om meer samenwerking in de keten. Ook hier investeert de ODMH in.

Handhaving milieu

Onze visie ten aanzien van de milieuhandhaving gaat uit van het huidige adequaat niveau. Hierbij werken we met een risico gestuurd toezicht, waarbij de bezoekfrequentie toeneemt, naarmate de milieucategorie van een bedrijf zwaarder is. Ook passen we een bonus/malus regeling toe. Bedrijven die bewezen hebben op een goede wijze aan de milieunormen te voldoen, bezoeken we minder vaak,

in tegenstelling tot de bedrijven die zich hier niet aan houden. De volumes die samenhangen met deze handhavingsstrategie kunnen door middel van deze programmabegroting worden gefinancierd.

Omgevingsvergunningverlening
De vergunningen die de afdeling BWT voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas afgeeft, dienen adequaat te zijn. We geven deze vergunningen snel af, minimaal binnen de geldende termijnen. Hierbij bedienen we de burgers en bedrijven vanuit een klantgerichte houding. Dit geldt natuurlijk ook voor de milieuvergunningen die de ODMH verstrekt. Het aantal toezichthouders en vergunningverleners binnen de dienst baseren we mede op bovenstaande uitgangspunten.

Duurzaamheid
Het onderwerp duurzaamheid is de laatste jaren hoog op de politieke agenda gekomen. Onderwerpen zoals energietransitie, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, duurzame landbouw en landgebruik en circulaire economie hebben de aandacht. Gemeenten krijgen daarmee ook meer (wettelijke) verantwoordelijkheden. De ODMH wordt ingezet op inhoudelijke thema's energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, duurzame mobiliteit en verduurzaming van de landbouw en de gebouwde omgeving. Wettelijke taken voor energiebesparing bij bedrijven en toezicht op de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen vragen aandacht in 2024 en 2025. De eerste omdat hier cofinanciering op plaatsvindt tot en met 2026 (SPUK THE). De tweede taak wordt tot en met 2024 gefinancierd met SPUK IBP VTH. In de programmabegroting 2025 zijn geen extra middelen gereserveerd voor deze taken.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen
In 2025 hebben we een jaar ervaring met de Omgevingswet. We hebben dan de eerste inzichten in hoe het loopt. We leren wat de gevolgen zijn voor initiatiefnemers, gemeenten, provincie en de ODMH. We zullen bijsturen waar dat mogelijk of wenselijk is. Bij het opstellen van de gemeentelijke omgevingsplannen is de bij de ODMH aanwezige expertise en informatie over de fysieke leefomgeving nodig. De ODMH neemt dan ook deel in deze trajecten.

Tegelijkertijd met de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) ingevoerd. Door de invoering van deze wet is een gedeelte van de vergunningverlening van de afdeling BWT en het toezicht op de bouwplaats sinds 1 januari 2024 naar de markt. Mogelijk komen er ook nieuwe taken voor terug. Vergelijkbaar met de Omgevingswet beschikken we in 2025 over eerste inzichten in de gevolgen (denk aan taakuitvoering, leges en gevolgen voor initiatiefnemers en hun adviseurs). Ook hier geldt dat we waar mogelijk of wenselijk zullen bijsturen.

Sinds de start van de Omgevingswet voert de ODMH ook de slooptaken uit voor de gemeente Krimpenerwaard. Deze taak is per 2025 opgenomen in de programmabegroting van de gemeente, conform de businesscase Krimpenerwaard.

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen heeft zowel financiële als personele gevolgen. In 2024 is een bezuiniging doorgevoerd in de programmabegroting van de ODMH omdat we verwachtten dat de omvang van de bouw- en woningtoezichttaken afneemt vanwege de Wkb. In de bezuiniging die 2024 is doorgevoerd gingen we er van uit dat de Wkb voor de zogenaamde 'gevolgklasse 1' integraal wordt ingevoerd per 1 januari 2024. Dit blijkt niet het geval: de Wkb is wel in werking getreden voor *nieuwbouw* in gevolgklasse 1, maar niet voor *verbouw*. Naar

verwachting wordt halverwege 2024 duidelijk of de Wkb ook voor *verbouw* in zal gaan per 1 januari 2025. In het geval de Wkb niet ingaat voor verbouw per 2025, dan zal de ODMH een correctie doorvoeren in de programmabegroting, ter compensatie van het deel dat te veel is bezuinigd.
Om tegemoet te komen aan de verwachte afname in werk heeft de ODMH in de afgelopen jaren een flexibele schil opgebouwd.

Bodemtaken
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er veel veranderd met betrekking tot bodem en ondergrond. Er zijn nieuwe taken bijgekomen en ook zijn sinds inwerkingtreding van de Omgevingswet gemeenten bevoegd gezag over de bodem. Gemeenten krijgen in de Omgevingswet ook meer ruimte om eigen keuzes te maken. De afgelopen decennia stond het bodembeleid met name in het teken van preventie van bodemverontreiniging, bodemsanering en verbeteren van de bodemkwaliteit. Dit zijn nog steeds belangrijke bodemtaken, maar we zien dat bodembeleid ook steeds meer leidend wordt in de ruimtelijke inrichting. De bodem is nodig om op te bouwen en op te leven, voor het telen van gewassen, voor bodemenergie, voor het afvoeren van (regen)water, etc.. We moeten leren om breder te kijken naar de kwaliteit van onze bodem.

Verschillende provinciale bodemtaken zijn overgedragen aan de gemeenten. 2025 en 2026 zijn een soort tussenjaren waarin het meeste bodemwerk al door gemeenten wordt uitgevoerd, maar er ook nog regulier bodemwerk onder Provinciaal gezag plaatsvindt. Het gaat hierbij met name om BUS-saneringen, BUS-evaluaties, ingediende saneringsplannen, en evaluaties en het toezicht en handhaving hierop. Deze reguliere werkzaamheden voor de Provincie zullen naar verwachting voor het grootste gedeelte uitfaseren na 2026. Voor het jaar 2025 heeft dit als resultaat dat de bodemuren in de begroting van de Provincie met 2050 uur naar beneden zijn bijgesteld ten opzichte van 2024. Taken die vanaf dat moment opgepakt moeten worden door en verschuiven naar de gemeenten. Voor 2026 zijn nog geen afspraken gemaakt met de Provincie, maar de verwachting is dat er nog een kleine verschuiving plaatsvindt.
Dit heeft financiële en juridische gevolgen. Gemeenten krijgen in de Omgevingswet ook meer ruimte om eigen keuzes te maken, maar die ruimte lijkt op korte termijn beperkt van omvang.
De gemeenten krijgen geen middelen van het Rijk voor de uitvoering van deze wettelijke taken.
Bodemtaken die de ODMH onder provinciaal bevoegd gezag heeft gestart nemen in de jaren 2024-2026 af, tegelijkertijd bouwen deze taken bij de gemeenten op.

Onder de Omgevingswet zijn de provincies verantwoordelijk voor het grondwater. In de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) staan regels voor het grondwater. In de verordening zijn ook instructieregels opgenomen voor de gemeenten, met name voor een grondwatertoets bij bouwactiviteiten. In 2025 hebben we meer inzicht wat het effect van deze regels is.

Externe Veiligheid
In voorgaande jaren is een bestemmingreserve externe veiligheid (EV) gevormd. De gelden uit deze bestemmingsreserve reserveren we voor de jaren 2025 en verder, ter compensatie van weggevallen rijksgelden voor de EV-taakuitvoering.

Doorontwikkeling omgevingsdiensten Zuid-Holland en vervolgopdracht
In 2021 is in opdracht van de provincie samen met de gemeenten en de diensten in Zuid-Holland een provinciebrede verkenning gedaan naar een toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken. Er is toen ingezet op een intensivering van de samenwerking tussen de Zuid-Hollandse

omgevingsdiensten. In deze verkenning zijn vijf thema's benoemd die belangrijk zijn voor de dóórontwikkeling van de omgevingsdiensten: Kennis is Key, Betere samenwerking in de keten gericht op een betere uitwisseling van data en informatie, Robuustere financiering, Nabijheid en transparantie en Een sterke(re) bestuurlijke samenwerking. De ODMH herkent zich in deze thema's.

In de afgelopen jaren zijn reeds mooie successen geboekt met samenwerken op projectbasis, samen optrekken op de arbeidsmarkt en kennisdeling. Op verzoek van de bestuurlijke begeleidingscommissie van het doorontwikkeltraject werken de vijf omgevingsdiensten samen verder aan de doorontwikkeling. Naar de toekomst toe zou dit organisatorische veranderingen op kunnen leveren, maar dit is geen doel op zich. De samenwerking zal zich richten op taken of specialismen die zich hiervoor lenen. Denk aan nichetaken of aan specialismen die samenhangen met de grote maatschappelijke transitie opgaven. In 2024 en 2025 ontwikkelt iedere omgevingsdienst in Zuid-Holland, in afstemming met elkaar, ook een innovatiekalender. Dit draagt bij aan de robuustheid van de ODMH. Bij de (her-)definitie van projecten zal de ODMH steeds nagaan of voldoende middelen beschikbaar zijn en hierover dan in contact treden met zijn opdrachtgevers.

InterBestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel
De samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland past volledig binnen het landelijk Interbestuurlijk Programma voor de versterking van het VTH-stelsel in Nederland (IBP VTH). Het IBP VTH volgde op de tien aanbevelingen die door de onderzoekscommissie van Aartsen zijn uitgebracht over het VTH-stelsel in Nederland. Het IBP VTH is eind 2022 begonnen en heeft een doorlooptijd tot en met 2024. Het IBP VTH levert gedurende zijn looptijd nieuwe inzichten op, die zullen doorwerken in de wijze waarop de ODMH werkzaamheden uitvoert in 2025 en verder.

Naar het oordeel van het ministerie van I&W voldoet de ODMH niet aan alle in het IBP VTH opgestelde robuustheidscriteria. Het ministerie vraagt aandacht voor de minimale jaaromzet op milieugerelateerde taken, congruentie van het werkgebied en innovatie. De ODMH heeft daarom een plan van aanpak opgesteld dat 14 maart 2024 is vastgesteld door het algemeen bestuur van de ODMH, dat deze onderwerpen adresseert.

Datagedreven werken
Er is informatie beschikbaar over vergunningen, naleefgedrag, handhaving of milieu-effecten. De ODMH wil toezicht en handhaving effectiever maken door deze data verder te ontsluiten, te bundelen en in samenhang te analyseren. In de aankomende jaren willen we dit verder implementeren in onze VTH-taakuitvoering. Meer datagedreven werken is ook één van de aanbevelingen uit het IBP VTH. Meer datagedreven werken zal dus bijdragen aan de robuustheid van de ODMH.

De inzet van ICT en datagedreven werken zal steeds meer toenemen binnen de omgevingsdienst. Als knelpunten optreden in de informatievoorziening en/of -bescherming kan dat de bedrijfsvoering schaden. Binnen de ODMH is er daarom veel aandacht voor informatieveiligheid, zie ook de paragraaf Bedrijfsvoering

Verbreding toepassing strafrecht
Voor toezicht en handhaving volgt de ODMH de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). De ODMH beoogt het strafrecht breder in te gaan zetten. In 2025 wil de ODMH vijf medewerkers in dienst hebben die boa-taken uitvoeren. Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn ambtenaren met een opsporingsbevoegdheid, ze sporen strafbare feiten op. In de aankomende

jaren brengt de ODMH meer (strategische) sturing aan op het strafrecht en een meer gestructureerde werkwijze rond de inzet van het strafrechtelijk instrumentarium. We zoeken ook de samenwerking op met partijen zoals politie, openbaar ministerie (OM), gemeenten en provincie. En samen met de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland zetten we een boa-pool op.

2.2 Staat van baten en lasten 2023 - 2028

De prognose met betrekking tot de resultaten over de jaren 2023 tot en met 2028 luidt als volgt:

Overzicht van baten en lasten	Jaarrekening 2023			Begroting 2024 *			Begroting 2025		
bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten									
Programma Milieu	11.358	-16.486	-5.129	11.225	-16.999	-5.774	11.244	-17.127	-5.884
Programma Bouw- en woningtoezicht	6.457	-7.903	-1.445	5.831	-7.264	-1.433	6.355	-7.736	-1.381
Overhead	7.615	-697	6.918	7.942	-667	7.275	8.270	-816	7.454
Treasury	93	-202	-110	89	-112	-24	74	-200	-126
Totaal baten en lasten	25.523	-25.288	235	25.086	-25.042	44	25.943	-25.880	64
Mutaties reserves									
Programma Milieu	10	-50	-40	11	-8	3	12	-29	-17
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	-443	-443	-	-47	-47	-	-47	-47
Totaal mutaties reserves	10	-493	-483	11	-55	-44	12	-75	-64
Resultaat	25.533	-25.781	-248	25.097	-25.097	-	25.955	-25.955	-

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten									
Programma Milieu	11.693	-17.813	-6.119	12.161	-18.525	-6.364	12.648	-19.266	-6.618
Programma Bouw- en woningtoezicht	6.609	-8.045	-1.436	6.873	-8.367	-1.494	7.147	-8.702	-1.554
Overhead	8.601	-849	7.752	8.945	-883	8.062	9.303	-918	8.384
Treasury	67	-200	-133	59	-200	-141	50	-200	-150
Totaal baten en lasten	26.970	-26.907	63	28.038	-27.975	63	29.148	-29.086	62
Mutaties reserves									
Programma Milieu	12	-29	-17	13	-29	-16	13	-29	-16
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	-47	-47	-	-47	-47	-	-47	-47
Totaal mutaties reserves	12	-75	-63	13	-75	-63	13	-75	-62
Resultaat	26.982	-26.982	-	28.050	-28.050	-	29.161	-29.161	-

In alle overzichten zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

* Dit betreft de Gewijzigde Programmabegroting 2024 – 2027

De meerjarenbegroting toont een meerjarenbeeld dat financieel in evenwicht is. Met ingang van het jaar 2024 vindt een afname plaats in de opbrengsten als gevolg van de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). In dat jaar start fase 1 van de invoering. De afname breidt zich verder uit in 2027. Dan wordt fase 2 van de invoering verwacht. Omdat de ODMH geanticipeerd heeft op deze wet door een flexibele schil op te bouwen, kan de afname in de opbrengsten gecompenseerd worden door een vergelijkbare afname in de personeelskosten.
Naast de Wkb is ook de Omgevingswet (Ow) begin 2024 in werking getreden. Deze wet heeft vooralsnog geen andere gevolgen dan een verschuiving in de taken en dus opbrengsten. Hiervan is de overdracht van een aanzienlijk deel van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten de meest ingrijpende.

2.3 Structurele mutaties in de reserves

De structurele mutaties in de reserves voor de jaren 2025 – 2028 zien er als volgt uit:

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2025	2026	2027	2028
Structurele stortingen				
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	11.573	12.036	12.517	13.018
Totaal structurele stortingen	11.573	12.036	12.517	13.018
Structurele onttrekkingen				
Reserve Informatisering/Automatisering	6.075	6.075	6.075	6.075
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	6.766	6.766	6.766	6.766
Reserve Verbouwing	32.968	32.968	32.968	32.968
Reserve Digitalisering	7.500	7.500	7.500	7.500
Reserve Externe Veiligheid	21.827	21.827	21.827	21.827
Totaal structurele onttrekkingen	75.136	75.136	75.136	75.136
Totaal structurele reservemutaties	63.563	63.100	62.618	62.118

De structurele storting betreft de jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteits-kaarten ter grootte van 100 uur. Door deze structurele toevoeging blijft de bestemmingsreserve op niveau en wordt gespaard voor actualisaties van de kaarten. Met ingang van het jaar 2025 zal ook de bestemmingsreserve externe veiligheid ingezet worden gedurende een periode van 4 jaar. Vanaf dat jaar zullen de huidige bijdragen vanuit het gemeentefonds naar verwachting wegvallen.
Alle overige structurele onttrekkingen zijn ter dekking van de eveneens structurele afschrijvingslasten op de investeringen.

2.4 Programmabegroting 2025

Naast de organisatiebrede begroting is voor het jaar 2025 een begroting opgesteld, waarin de programma's milieu en bouw- en woningtoezicht apart gepresenteerd worden. Conform de voorschriften in het vernieuwde BBV wordt ook de overhead apart weergegeven.

Programmabegroting 2025	Milieu	Bouw- en Woningtoezicht	Overhead	Totaal
Baten				
Contractuele bijdragen	-15.703.176	-7.664.591	-	-23.367.767
Overige bijdragen	-51.380	-30.000	-816.451	-897.831
Projectbaten	-1.372.922	-41.028	-	-1.413.949
Financieringsbaten	-	-	-200.000	-200.000
Onttrekking reserves	-28.593	-	-46.543	-75.136
Totaal Baten	**-17.156.070**	**-7.735.619**	**-1.062.994**	**-25.954.682**
Lasten				
Personeelskosten	9.399.369	6.133.959	5.530.404	21.063.732
Apparaatskosten	332.583	173.592	2.739.766	3.245.941
Directe productkosten	138.788	6.395	-	145.183
Projectlasten	1.372.922	41.028	-	1.413.949
Financieringslasten	-	-	74.304	74.304
Dotatie reserves	11.573	-	-	11.573
Totaal lasten	**11.255.234**	**6.354.974**	**8.344.474**	**25.954.682**
Saldo baten en lasten	**-5.900.836**	**-1.380.645**	**7.281.481**	**-**

Doordat de overhead op grond van het BBV apart weergegeven wordt, toont het voorgaande overzicht geen zuivere resultaten voor de programma's milieu en BWT. Het extracomptabel verdelen van de

overheadlasten toont een meerjarenbegroting, die zowel voor milieu als BWT budgetneutraal is. Het verdelen van de overheadlasten gebeurt op basis van de bijdragen.

2.5 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten

In de tabellen van de volgende paragrafen en hoofdstukken worden de baten en lasten weergegeven in diverse kosten- en opbrengstensoorten. Hierna volgt per soort een korte uiteenzetting van de kosten en opbrengsten, die onder deze posten verantwoord worden.

Baten:

- Contractuele bijdragen: Bijdragen conform de jaarprogramma's voor zowel milieu als BWT;
- Overige bijdragen: Overige inkomsten en bijdragen;
- Projectbaten: Projectopbrengsten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Financieringsbaten: Rentebaten
- Onttrekking reserves: Bijdragen in de exploitatie vanuit de reserves.

Lasten:

- Personeelskosten: Salarislasten van personeel van de ODMH, inclusief ingehuurd personeel;
- Apparaatskosten: Diverse kosten, zoals voor de leaseauto's, automatiseringskosten, huisvestingslasten en afschrijvingslasten;
- Directe productkosten: Algemene, productiegerelateerde, kosten, zoals werkbudgetten;
- Projectlasten: Projectlasten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Financieringslasten: Rentelasten
- Dotatie reserves: Bijdragen vanuit de exploitatie aan de reserves.

2.6 Incidentele baten en lasten

De meerjarenbegroting van de ODMH bevat voor de jaren 2025 tot en met 2028 naar verwachting geen financiële mutaties die een incidenteel karakter hebben. Het begrip incidenteel wordt in de 'Notitie incidentele en structurele baten en lasten' van de commissie BBV omschreven als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, waarbij het van belang is dat het gaat om 'eenmalige zaken'.

2.7 Structureel begrotingssaldo

Het structurele begrotingssaldo van de ODMH ziet er voor de jaren 2025 tot en met 2028 als volgt uit:

Presentatie van het structurele begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten	64	63	63	62
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-64	-63	-63	-62
Begrotingssaldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**

Het totale structurele begrotingssaldo van de ODMH is nihil. De begroting is daarmee meerjarig in evenwicht.

2.8 Financiële positie ODMH

2.8.1 Inleiding

In het kader van de programmabegroting 2015 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen. In deze programmabegroting 2025 - 2028 is deze meerjarige financiële analyse herhaald en geactualiseerd.

2.8.2 Vermogensontwikkeling 2023 - 2028

De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is namelijk de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2023 tot en met 2028 kent het eigen vermogen van de ODMH de volgende geprognosticeerde ontwikkeling:

Eigen Vermogen ODMH	2023 *	2024	2025	2026	2027	2028
Stand 1 januari	2.280	2.045	1.982	1.919	1.856	1.793
Mutatie	-235	-62	-64	-63	-63	-62
Stand 31 december	2.045	1.982	1.919	1.856	1.793	1.731
Bedragen x € 1.000,-						

* Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2023 door de accountant en het algemeen bestuur.

De daling van het eigen vermogen vanaf 2024 vindt geleidelijk plaats en is vooral het gevolg van het inzetten van de diverse bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten voor diverse investeringen. In 2023 zijn extra onttrekkingen gedaan aan de reserves, omdat in dat jaar de inflatie heel hoog was en de reguliere indexatie onvoldoende bleek om deze inflatie op te vangen.

2.8.3 Geprognosticeerde balans

Met het oog op een goede raming en beheersing van het EMU-saldo wordt een geprognosticeerde balans gepresenteerd. Dit betekent dat de werkelijke balans voor het jaar 2023 is opgenomen en geprognosticeerde balansen voor de jaren 2024 tot en met 2028.

(bedragen x € 1.000) ACTIVA	Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste activa						
Materiële vaste activa	5.866	5.689	5.524	5.369	5.224	5.090
Totaal vaste activa	**5.866**	**5.689**	**5.524**	**5.369**	**5.224**	**5.090**
Vlottende activa						
Uitzettingen met en rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.306	4.840	4.840	4.840	4.840	4.840
Liquide middelen	506	505	505	505	505	505
Overlopende activa	828	540	540	540	540	540
Totaal vlottende activa	**6.641**	**5.885**	**5.885**	**5.885**	**5.885**	**5.885**
Totaal activa	**12.507**	**11.574**	**11.409**	**11.254**	**11.109**	**10.975**

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Vaste passiva						
Eigen vermogen	2.045	1.982	1.919	1.856	1.793	1.731
Voorzieningen	970	783	849	901	956	947
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.558	2.338	2.111	1.877	1.634	1.384
Totaal vaste passiva	**5.573**	**5.103**	**4.879**	**4.634**	**4.383**	**4.062**
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische loopptijd korter dan één jaar	420	588	588	588	588	588
Overlopende passiva	6.515	5.515	5.515	5.515	5.515	5.515
Toe- / afname schuldpositie	*0*	*368*	*427*	*517*	*623*	*810*
Totaal vlottende passiva	**6.935**	**6.471**	**6.530**	**6.620**	**6.726**	**6.913**
Totaal passiva	**12.507**	**11.574**	**11.409**	**11.254**	**11.109**	**10.975**

2.8.4 EMU-saldo

Conform het BBV is de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de ODMH is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de overheidsorganisatie, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Rekening 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c) (een nadelig saldo wordt negatief weergegeven)		-235	-62	-64	-63	-63	-62
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	563	552	541	530	519	509
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	129	107	113	117	121	126
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	159	375	375	375	375	375
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	-	-	-	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	164	294	48	65	66	135
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-	-	-
11	Boekwinst bij verkoop effecten		-	-	-	-	-	-
	Berekend EMU-saldo		**134**	**-73**	**167**	**144**	**137**	**63**

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben,

naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeentelijke organisaties hanteren. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de afschrijvingslasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo voor het jaar 2025 komt uit op € 167.000 positief. Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 167.000 groter zijn dan de uitgaven.

2.8.5 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet de programmabegroting de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume weergeven. Als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget (IKB) in 2017 heeft de ODMH dergelijke verplichtingen niet meer.

2.8.6 Financiering

De ODMH heeft een langlopende lening voor het Midden-Hollandhuis. Deze is in 2015 tezamen met het pand in 2015 overgenomen van het toenmalige ISMH. Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

2.8.7 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting. Vaste grondslag voor de begroting is de Nota Planning & Control. In die nota zijn de afspraken benoemd, die de ODMH en haar deelnemers overeengekomen zijn. Voorbeelden daarvan zijn afspraken omtrent indexering, bezuinigingen en de wijze van afrekening. De Nota Planning & Controle is in 2023 geactualiseerd.

2.8.8 Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen van de ODMH in de periode 2023 tot en met 2028 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rekening 2023				Begroting 2024 *		
	Saldo begin dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar
Algemene reserve							
1 Algemene Reserve	1.402.500	248.153	250.000	1.400.653			1.400.653
Totaal Algemene Reserves	**1.402.500**	**248.153**	**250.000**	**1.400.653**	**-**	**-**	**1.400.653**
Bestemmingsreserves							
2 BR Informatisering/Automatisering	72.896		6.075	66.821		6.075	60.746
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	84.747	10.092	50.000	44.839	11.030	26.766	29.104
4 BR Verbouwing	395.624		32.968	362.656		32.968	329.688
5 BR Digitalisering	90.000		7.500	82.500		7.500	75.000
6 BR Externe Veiligheid	87.307			87.307			87.307
7 BR Ontwikkelingen	146.670		146.670	-			-
Totaal Bestemmingsreserves	**877.244**	**10.092**	**243.213**	**644.123**	**11.030**	**73.309**	**581.845**
Voorzieningen							
8 VZ Personeel	36.093		36.093	-			-
9 VZ Verlofsparen	8.007	65.114		73.121			73.121
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	961.103	100.000	164.303	896.800	106.920	294.166	709.554
Totaal Voorzieningen	**1.005.203**	**165.114**	**200.396**	**969.921**	**106.920**	**294.166**	**782.675**
Totaal Reserves en Voorzieningen	**3.284.948**	**423.359**	**693.609**	**3.014.698**	**117.950**	**367.475**	**2.765.173**

Omschrijving	Begroting 2025			Begroting 2026		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.400.653			1.400.653
Totaal Algemene Reserves	**-**	**-**	**1.400.653**	**-**	**-**	**1.400.653**
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	54.671		6.075	48.596
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	11.573	6.766	33.911	12.036	6.766	39.181
4 BR Verbouwing		32.968	296.720		32.968	263.752
5 BR Digitalisering		7.500	67.500		7.500	60.000
6 BR Externe Veiligheid		21.827	65.480		21.827	43.654
7 BR Ontwikkelingen			-			-
Totaal Bestemmingsreserves	**11.573**	**75.135**	**518.282**	**12.036**	**75.135**	**455.183**
Voorzieningen						
8 VZ Personeel			-			-
9 VZ Verlofsparen			73.121			73.121
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	112.180	48.264	773.471	116.668	65.377	824.761
Totaal Voorzieningen	**112.180**	**48.264**	**846.592**	**116.668**	**65.377**	**897.882**
Totaal Reserves en Voorzieningen	**123.753**	**123.400**	**2.765.527**	**128.704**	**140.512**	**2.753.718**

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo ultimo dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.400.653			1.400.653
Totaal Algemene Reserves	**-**	**-**	**1.400.653**	**-**	**-**	**1.400.653**
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	42.521		6.075	36.446
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	12.517	6.766	44.933	13.018	6.766	51.186
4 BR Verbouwing		32.968	230.784		32.968	197.816
5 BR Digitalisering		7.500	52.500		7.500	45.000
6 BR Externe Veiligheid		21.827	21.827		21.827	-
7 BR Ontwikkelingen			-			-
Totaal Bestemmingsreserves	**12.517**	**75.135**	**392.565**	**13.018**	**75.135**	**330.448**
Voorzieningen						
8 VZ Personeel			-			-
9 VZ Verlofsparen			73.121			73.121
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	121.334	65.545	880.551	126.188	134.708	872.031
Totaal Voorzieningen	**121.334**	**65.545**	**953.672**	**126.188**	**134.708**	**945.152**
Totaal Reserves en Voorzieningen	**133.852**	**140.680**	**2.746.890**	**139.206**	**209.843**	**2.676.252**

* De mutaties van het jaar 2024 zijn aangepast aan de huidige inzichten.

2.8.9 Investeringen 2025 – 2028

Voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn investeringen geraamd op het gebied van automatisering, apparatuur en meubilair. Deze betreffen vervangingsinvesteringen.

Investeringen	2025	2026	2027	2028
Automatisering	250.000	250.000	250.000	250.000
Apparatuur milieu	50.000	50.000	50.000	50.000
Huisvesting / meubilair	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal	**375.000**	**375.000**	**375.000**	**375.000**

3 Programma milieu

3.1 Wat willen we bereiken?

De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Daarnaast voeren wij de wettelijke zwemwatertaak uit in de gehele provincie Zuid-Holland.

De taken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, bouw- en woningtoezicht en advisering, ontwikkeling en uitvoering van duurzaamheidsbeleid. De ODMH adviseert gemeenten ook over milieuaspecten bij ruimtelijke plannen. Daarnaast voert de ODMH taken uit ten aanzien van bodem en ondergrond, archeologie, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, ecologie en milieueducatie. De ODMH houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties en badinrichtingen in de gehele provincie Zuid-Holland. Bij de uitvoering van deze taken streven wij ernaar een professionele, betrouwbare en vertrouwde organisatie te zijn.

3.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de ODMH is gebaseerd op een inschatting van het aantal uur dat wij zullen leveren aan de opdrachtgevers. Deze inschatting maken we door het te verwachten aantal producten per opdrachtgever (gemeente/provincie) te vermenigvuldigen met het kental. Daar waar we geen kental hanteren, maken we een inschatting op urenbasis (maatwerk). De realisatie van het maatwerk bespreken we tweemaandelijks met onze opdrachtgevers. De algemene taken van de ODMH bestaande uit juridische en beleidsondersteuning, klachtenbehandeling, milieuvluchten, applicatiebeheer van het inrichtingenbestand, geografisch databeheer, de helpdesk, gebiedsgerichte controles en beleidsondersteuning bundelen we in een regionaal budget en verdelen we op basis van inwoneraantal.

Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten houden we rekening met nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de ODMH, zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), en met de realisatiecijfers van 2023.

Omgevingsvergunningen

Het team vergunningverlening milieu van de ODMH behandelt aanvragen en neemt zelf initiatief tot ambtshalve actualisering of intrekking van vergunningen als dat nodig is. Een omgevingsvergunning milieu heeft als doel om (economische) activiteiten te laten uitvoeren op een manier die milieuhygiënisch verantwoord is, die overlast voor omwonenden beperkt. Vergunningen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze verleend, zodat sprake is van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de ondernemers. Hierbij werken wij met een standaard voorschriftenpakket waarbij maatwerk tot de mogelijkheden behoort. De wettelijke procedure die wordt doorlopen, geeft omwonenden de gelegenheid inspraak uit te oefenen en tijdig kennis te nemen van de inhoud van de vergunning.

Met de start van de Omgevingswet kan een bevoegd gezag leges heffen over milieubelastende activiteiten. De inning van de leges is een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. Wel levert de ODMH de benodigde informatie voor de legesinning.

Toezicht en handhaving
De ODMH controleert namens de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland of bedrijven binnen de regio zich houden aan de (milieu-)wet- en regelgeving.

Fysieke controles
De omgevingsdienst controleert namens B&W en GS omgevingsvergunningen en meldingen. Tijdens de fysieke controles houden we toezicht op de impact van bedrijven op de veiligheid en de milieubelasting. Zo letten we op de aanwezigheid, het gebruik en de emissie van gevaarlijke stoffen en kunnen gevaarlijke en of hinderlijke situaties worden onderkend en zo nodig verkleind. Ook zien we toe op de vereiste voorzieningen waarmee overlast van geur, stof en geluid voor omwonenden wordt voorkomen of beperkt.

De ODMH maakt bij fysieke controles onderscheid tussen preventieve, pro-actieve en reactieve controles(al dan niet naar aanleiding van klachten en meldingen). Hierbij passen wij de volgende risicomethodiek toe. Bedrijven met de grootste impact op de veiligheid of de milieubelasting krijgen de meeste aandacht. Het inplannen van de bedrijfscontroles gebeurt risicogericht waarbij we rekening houden met de ervaringen bij de bedrijven in de afgelopen jaren. Afhankelijk van onder andere het naleefgedrag, klachten en bedrijfsmeldingen voeren we extra toezicht uit waar dit nodig is.

Administratieve controle
Naast de fysieke controles houdt de ODMH ook administratief toezicht. Bij een administratieve controle doen we onderzoek naar de juistheid en betrouwbaarheid van de door bedrijven beschikbaar gestelde informatie. Hierbij werken we samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland aan de optimalisering van het toezicht. De ODMH hanteert twee typen toezicht:
- Systeemtoezicht: hierbij maken we zoveel mogelijk gebruik van de eigen beheerssystemen van een bedrijf.
- Informatiegestuurd toezicht: op basis van de beschikbare informatie bij de partners (bestuurs- en strafrecht, fiscaal) wordt de effectiviteit van toezicht verhoogd bij problemen die het domein van een enkel bevoegd gezag overstijgen.

Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving
Bij de constatering van een overtreding zetten we een optimale mix van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten in om de overtreding ongedaan te maken. De basis hiervoor is de landelijke handhavingsstrategie. De ernst van de overtreding (milieu, veiligheid, gezondheid) en het gedrag van de overtreder (proactief, onverschillig, calculerend bewust, structureel negatief) zijn bepalend voor de te kiezen instrumentaria.

De ODMH heeft boa’s (bijzondere opsporingsambtenaren) in dienst. Boa’s zetten wij in op diepgaande strafrechtelijke onderzoeken op het gebied van milieuwetgeving. Daarnaast zetten wij boa’s in voor het punitieve instrument ‘bestuurlijke strafbeschikking’.

De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten over de inzet van boa’s in de provincie Zuid-Holland. De boa’s zijn bij de eigen omgevingsdienst in dienst, maar kunnen wel in heel Zuid-Holland hun werk doen.

Badinrichtingen en zwemwater
Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag voor de handhaving van de gelegenheid geven tot zwemmen en baden (Omgevingswet, hoofdstuk 15). De ODMH voert deze taak op het grondgebied van de hele provincie Zuid-Holland uit. Dit betekent dat wij jaarlijks de bad- en zweminrichtingen in Zuid-Holland controleren op hygiëne en veiligheid. We houden toezicht op de zwembaden en de oppervlaktewaterlocaties.

In de Omgevingswet is het zwemseizoen niet langer vastgelegd, maar ter bepaling van GS. In deze periode controleren wij de buitenlocaties. De waterkwaliteit bewaken we aan de hand van monsters die de waterkwaliteitsbeheerders nemen en laten analyseren. De ODMH ontvangt de analyseresultaten en maakt de kwaliteit bekend via www.zwemwater.nl en de zwemwatertelefoon. Indien de kwaliteit niet in orde is, volgt een waarschuwing, een negatief zwemadvies of, in ernstige gevallen, een zwemverbod.

Duurzaamheid
De ODMH ondersteunt bij de uitvoering van duurzaamheidsprogramma's van onze deelnemende gemeenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het begeleiden van de energietransitie zoals het aardgasvrij maken van bestaande en nieuwe gebouwen en het stimuleren van duurzame energieopwekking. Ook stimuleert en controleert de ODMH bedrijven om bedrijfsgebouwen en –processen te verduurzamen. Nederland wil in 2030 50% minder primaire grondstoffen gebruiken en in 2050 volledig circulair zijn. De Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken samen om Circulaire Economie een goede plek in de uitvoering te geven en samen kennis op te bouwen en werkwijzen te ontwikkelen. In het verlengde van duurzaamheid werkt de ODMH aan natuur- en milieueducatie. Hiervoor zetten wij het regionale Centrum voor Natuur- en Milieueducatie De Zwanebloem in. Kinderen in het basisonderwijs kunnen lessen op onze leszolder volgen en de ODMH verzorgt leskisten en lesmateriaal voor basisscholen. Ook bestaat de mogelijkheid voor buitenlessen op locatie vlakbij de school.

Specialistische taken
De ODMH voert alle milieutaken uit inclusief in- en externe advisering op het gebied van bodem, archeologie, geluid, lucht, ecologie, externe veiligheid en andere aspecten uit de fysieke leefomgeving.

Bodem en Archeologie
De bodemwerkzaamheden leiden ertoe dat het bodemaspect van de openbare ruimte tijdens de inrichting en het beheer wordt meegewogen en meegenomen in de besluitvorming. Zo worden voorwaarden verbonden aan het al dan niet bouwen op ernstig verontreinigde grond. Medewerkers zien toe op het verantwoord toepassen van grond en op het behoud van archeologisch erfgoed. Hergebruik wordt gestimuleerd en bodemonderzoek tegen een scherpe prijs aangeboden. Ook heeft bodembeleid als doel zoveel mogelijk grond en bagger te hergebruiken zonder dat risico's optreden voor de gebruikers.

Geluid en Lucht
De meeste klachten die jaarlijks binnenkomen bij de ODMH hebben betrekking op geluid en lucht. Om die hoeveelheid klachten te verminderen en waar mogelijk te voorkomen voert de ODMH, bij voorkeur in een zo vroeg mogelijk stadium, bedrijfscontroles en metingen uit. Daarnaast adviseren wij op deze milieuthema's bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen milieu.

Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM), Ecologie en Externe veiligheid
Het cluster ROM adviseert en ondersteunt op milieugebied bij ruimtelijke plannen in de regio Midden-Holland. In een zo vroeg mogelijk stadium brengt de ODMH de benodigde randvoorwaarden in kaart om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Gezien dat ruimte steeds schaarser wordt, is dit meer en meer relevant. Ook hebben we aandacht voor kansen om de kwaliteit van de leefomgeving te verhogen.
Om de waarde van onze natuur is veel te doen. De ecologen van de ODMH waarborgen de ecologische inbreng in de ruimtelijke planvorming en ondersteunen de omgevingsvergunningverleners bij het uitvoeren van hun taak. Ook ondersteunen zij bij biodiversiteitsvraagstukken van onze opdrachtgevers.
Bij externe veiligheid worden de plaatselijke risico's voor de omgeving tijdens de verschillende productiefases van gevaarlijke stoffen (produceren, behandelen of vervoer) in kaart gebracht. We objectiveren de risico's en de adviezen worden meegenomen in het planvormingsproces van de regionale gemeenten.

Kwaliteit uitvoering VTH taken
Vanuit de Omgevingswet en de vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B&W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten. De kwaliteitscriteria 2.3, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, zijn de basis voor de uitvoering van de taken door de ODMH. De kwaliteitscriteria 2.3 zijn een door de samenwerkende overheden ontwikkelde standaard voor de uitvoering van de taken. Jaarlijks rapporteren we hierover aan de opdrachtgevers. Voor de VTH-taken op het gebied van milieu voldoet de ODMH aan de landelijke kwaliteitscriteria.

3.3 Wat gaat het kosten?
Het begrotingstotaal van het programma milieu bedraagt € 11.255.234. De complete begroting voor het jaar 2025 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2025 Milieu			
Baten		**Lasten**	
Contractuele bijdragen	-15.703.176	Personeelskosten	9.399.369
Overige bijdragen	-51.380	Apparaatskosten	332.583
Projectbaten	-1.372.922	Directe productkosten	138.788
Onttrekking reserves	-28.593	Projectlasten	1.372.922
		Financieringslasten	-
		Dotatie reserves	11.573
Totaal baten	**-17.156.070**	**Totaal lasten**	**11.255.234**
Saldo van baten en lasten			**-5.900.836**

Voor de gemeentelijke en provinciale bijdragen voor het programma milieu wordt verwezen naar bijlagen 1 en 2.

4 Programma bouw- en woningtoezicht

De ODMH voert naast de milieutaken, ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening (BWT-taken) uit voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas en de provincie Zuid-Holland. De afdeling Bouw- en woningtoezicht bestaat uit drie teams (team Juridische Zaken, team Toezicht en Handhaving en team Vergunningverlening).

4.1 Wat willen we bereiken?

De ODMH draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. De afdeling BWT van de ODMH heeft een duidelijke opdrachtmissie: BWT ziet namens de opdrachtgevers toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Wij doen dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening.

De ODMH voert voor vier gemeenten de taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht uit. Door de overdracht van de BWT-taken van gemeenten aan de ODMH wordt een betere dienstverlening aan ondernemers en inwoners mogelijk. De bundeling van kennis en taken leidt bovendien tot meer specialisme en minder kwetsbaarheid in de dienstverlening. De kwaliteit verbetert ook door een meer eenduidige wijze van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de regio.

4.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de ODMH is gebaseerd op een inschatting van het aantal uur dat wij zullen leveren aan de opdrachtgevers. Deze inschatting maken we door het te verwachten aantal producten per opdrachtgever (gemeente/provincie) te vermenigvuldigen met het kental.

Voor producten die vanwege hun aard of omvang niet geschikt zijn om op grond van een kental af te rekenen, zoals het voeren van vooroverleg op grond van conceptaanvraag en het afhandelen van principeverzoeken tot vaststelling van de vergunbaarheid, maken we een inschatting van het benodigde aantal uur per jaar. Na afronding van het product volgt een nacalculatie op het daadwerkelijk gemaakte aantal uren. Dit geldt ook voor het product ‘Minnelijk traject bij handhavingszaken en bezwaarprocedures inclusief mediation’.

Ook kunnen we op offertebasis aparte afspraken maken met de opdrachtgever (maatwerk). Deze maatwerkproducten rekenen we na afronding af op basis van de daadwerkelijk gemaakte uren. De ‘regionale uren’ algemene taken van de ODMH bundelen we in een regionaal budget en worden verdeeld op basis van inwoneraantal. De regionale uren bestaan uit het organisatorisch inrichten en operationeel hebben van een klantencontactcentrum voor de gemeenten (frontoffice), het delen van gebiedskennis of datamanagement en het up-to-date houden van modellen.

Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten houden we rekening met nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de ODMH, zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), en met de realisatiecijfers van 2023.

Omgevingsvergunningverlening

Voor de vier gemeenten die hun BWT-taken hebben overgedragen aan de ODMH, handelen wij de aanvragen en het toezicht op de vergunning ingevolge de Omgevingswet af. Een omgevingsvergunning kan op meerdere activiteiten betrekking hebben zoals bouwen, slopen, kappen, reclame, aanleg, inritten en brandveilig gebruik.

Leges
De inning van de leges is en blijft een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. Wel levert de ODMH de benodigde informatie voor de legesinning, zoals NAW-gegevens, de opgegeven bouwkosten en de hoogte van de op te leggen legesaanslag.

Toezicht en handhaving
Toezicht
Op grond van beleidsplannen en uitvoeringsplannen wordt, aan de hand van de gemeentelijke criteria, bepaald welk toezichtniveau noodzakelijk is per verleende omgevingsvergunning of activiteit. Vervolgens voeren we op basis van het vastgestelde toezichtniveau één of meerdere controles uit en stellen we een rapportage op van deze controles.

Handhaving
Naast toezicht voert de ODMH ook de handhaving uit. Handhaving is er op gericht illegale situaties te beëindigen. Het omvat onder meer het versturen van een voorwaarschuwing of een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang, en het stilleggen van werkzaamheden. De ODMH beschikt hiervoor onder meer over handhavingsjuristen, Boa's (bijzondere opsporingsambtenaren), inspecteurs en toezichthouders.

Juridische aspecten en diverse
Naast het behandelen van de aanvragen voor vergunningen en uitvoeren van het toezicht en handhaving, voert de ODMH ook andere Omgevingswet-gerelateerde werkzaamheden uit die samenhangen met BWT-activiteiten. Het gaat onder meer om:
- informatieverstrekking over procedures en criteria;
- bouwplantoetsing inclusief het geven van juridisch advies bij omgevingsplanwijzigingen;
- advies over het restaureren of verbouwen van monumenten;
- (coördinatie van) de toetsing van constructieberekeningen en –tekeningen;
- het opstellen van rapportages en brieven ten aanzien van de constateringen bij toezichtbezoeken;
- het opsporen van illegale Omgevingswet-gerelateerde activiteiten en het rapporteren hier over;
- advisering t.a.v. asbesthandhaving, het beoordelen van asbestinventarisatierapporten en het begeleiden van asbestonderzoeken;
- bezwaar- en beroepschriften en overige juridische procedures die verband houden met de BWT-taken (het opstellen van verweerschriften, om de vertegenwoordiging tijdens hoorzittingen in bezwaar- en beroepzaken en om het opstellen van besluiten op bezwaar);
- afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda.

Ook beschikt de ODMH over een wachtdienst die bouwgerelateerde voorvallen afhandelt. In het kader van de rampenbestrijding bemensen we onder meer de teams Bouwbeheer en Milieubeheer.

Waar nodig voeren onze medewerkers het overleg met betrokken partijen zoals gemeenten, welstands- en monumentencommissies, de regionale brandweer en de waterschappen ten behoeve van bovenstaande werkzaamheden en taken.

De niet-Omgevingswet gerelateerde zaken in bezwaar- en beroepsprocedures, alsmede juridische advies voor de niet Omgevingswet-taken blijven bij de gemeenten (met uitzondering van de afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda).

Kwaliteit uitvoering VTH-taken
Vanuit de Omgevingswet en de vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B&W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten. De kwaliteitscriteria 2.3, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, zijn de basis voor de uitvoering van de taken door de ODMH. De kwaliteitscriteria 2.3 zijn een door de samenwerkende overheden ontwikkelde standaard voor de uitvoering van de taken. Jaarlijks rapporteren we hierover aan de opdrachtgevers.

Voor de VTH-taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht voldoet de ODMH aan de landelijke kwaliteitscriteria. Door het samenvoegen van de BWT-formatie uit Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas is sprake van een bundeling van kennis en kunde en wordt goede dienstverlening gerealiseerd.

4.3 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van het programma bouw- en woningtoezicht bedraagt € 6.354.974. De complete begroting voor het jaar 2025 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2025 BWT			
Baten		**Lasten**	
Contractuele bijdragen	-7.664.591	Personeelskosten	6.133.959
Overige bijdragen	-30.000	Apparaatskosten	173.592
Projectbaten	-41.028	Directe productkosten	6.395
Onttrekking reserves	-	Projectlasten	41.028
		Financieringslasten	-
		Dotatie reserves	-
Totaal baten	**-7.735.619**	**Totaal lasten**	**6.354.974**
Saldo van baten en lasten			**-1.380.645**

Voor de gemeentelijke en provinciale bijdragen voor het programma BWT wordt verwezen naar bijlagen 1 en 2.

5 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

5.1 Overhead

Het BBV schrijft voor dat de overhead apart gepresenteerd wordt. De inhoudelijke programma's milieu en bouw- en woningtoezicht bevatten geen kosten en opbrengsten van overhead meer.

In het vernieuwde BBV wordt overhead gedefinieerd als 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch). Projectleiding valt hier buiten. Het betreft alle hiërarchische leidinggevenden in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en coördinatoren.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als controllers, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomanagement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
3. Human Resource (HR). Het betreft salarisadministratie, HRM-advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR-control. Het is exclusief opleidingen, welke door HR gegeven worden en gericht zijn op de directe uitvoeringspraktijk.
4. Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC). Het gaat om zowel interne als externe communicatie. Niet: projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
6. Juridische zaken. Het betreft juridische medewerkers die op de bedrijfsvoering afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: afhandeling van bezwaar- en beroepschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijvoorbeeld vergunningverlening).
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning. Het betreft bestuursadviseurs en bestuursondersteuner, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen, taakveld 0.1).
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT). Het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem-en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).
9. Facilitaire zaken en Huisvesting. Het is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
10. DIV. Het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en –aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.

11. Managementondersteuning primair proces. Het betreft secretariaten, office management en management assistentie in het primair proces.

Bovenstaande indeling kan terug gebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Specifiek voor de ODMH kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De afdeling Bedrijfsvoering wordt toegerekend aan de overhead met uitzondering van het cluster Functioneel Applicatiebeheer, welke de systemen van het primair proces in beheer heeft.
- De huisvestingslasten zijn overhead met uitzondering van de kosten die gemaakt worden voor de Zwanebloem.
- Alle loonkosten van MT-leden en teamleiders van de afdelingen milieu en BWT behoren tot de overhead.
- Alle loonkosten van de bedrijfskundige en communicatiemedewerkers behoren tot de overhead.
- De juristen op het gebied van milieu en BWT behoren tot het primair proces. Juristen op het gebied van HR en algemeen recht behoren tot de overhead.
- Beleidsadvisering op het gebied van milieu en BWT behoort tot het primair proces.

5.2 Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Ondersteund door een fiscalist van Deloitte heeft de ODMH onderzocht welke gevolgen deze wet heeft voor de dienst. Geconcludeerd is dat de ODMH aangemerkt wordt als ondernemer in de zin van de wet voor een beperkt aantal van haar aanvullende taken. Niet voor de primaire taken voor milieu en BWT. Omdat op deze aanvullende taken geen winst behaald wordt, is de ODMH volledig vrijgesteld van aangifte én van de administratieve rompslomp die daarbij komt kijken. Om ook in de toekomst gevrijwaard te blijven van aangifte, moet de ODMH deze en eventuele nieuwe taken blijven monitoren.

5.3 Onvoorzien

De ODMH heeft net als voorgaande jaren geen post onvoorzien opgenomen in haar begroting.

5.4 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van de overhead bedraagt € 8.344.474. De complete begroting voor het jaar 2025 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2025 Overhead			
Baten		**Lasten**	
Contractuele bijdragen	-	Personeelskosten	5.530.404
Overige bijdragen	-816.451	Apparaatskosten	2.739.766
Financieringsbaten	-200.000	Directe productkosten	-
Onttrekking reserves	-46.543	Projectlasten	-
		Financieringslasten	74.304
		Dotatie reserves	-
Totaal baten	**-1.062.994**	**Totaal lasten**	**8.344.474**
Saldo van baten en lasten			**7.281.481**

6 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft de volgende paragrafen voor.

6.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het ODMH niet van toepassing.

6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het ODMH beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door het ODMH;
c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de ODMH in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor de ODMH is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende organisaties komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van de ODMH kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de deelnemende organisaties zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor de ODMH niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten:

- De ODMH is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor de ODMH (en voor de provincie en gemeenten) als de ODMH zich voor iedere tegenvaller tot hen moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Weerstandscapaciteit

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

1. Algemene reserve
2. Verhoging jaarlijkse bijdrage
3. Verzilveren eventuele stille reserves

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde standen is als volgt:

Algemene reserve: € 1.400.653 (geprognosticeerde stand per begin 2025)

De omvang van het weerstandsvermogen van de ODMH is gerelateerd aan de risico's die de organisatie loopt. Deze risico's zijn begin 2024 opnieuw in kaart gebracht en ook financieel vertaald. Om aan te sluiten bij algemeen aanvaarde grondslagen is hierbij gebruik gemaakt van NARIS, de methodiek van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR). De uitkomsten van de initiële risicoanalyse volgens deze methode zijn meegenomen in de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement 2018.
De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Bij de actualisatie van begin 2024 is vooral gekeken naar de invloed van de Omgevingswet op onze werkzaamheden. Deze nieuwe wetgeving zorgt voor een gewijzigde processen en producten. Ondanks de goede voorbereiding kleven daaraan risico's, vooral ten aanzien van de tijdsbesteding.
De arbeidsmarkt is nog steeds moeizaam en zorgt daarmee ook voor een risicoverhogend effect. Dit effect wordt door ons bestreden door het inzetten van goed scorende wervingsacties, al dan niet optrekkend met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland.
De uitgevoerde actualisatie van de risico-inventarisatie leidt tot een groter totaal aan risico's dan in voorgaand jaar. Ook het gewenste weerstandsvermogen is daarom toegenomen ten opzichte van vorig jaar.

De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie op basis van de geactualiseerde inventarisatie levert de volgende tabel met de bij de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Zekerheidspercentage	**Bedrag**
10%	€ 404.910
25%	€ 598.452
50%	€ 874.109
75%	€ 1.232.735
80%	€ 1.336.382
90%	€ 1.625.571
95%	€ 1.887.293
99%	€ 2.465.820

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% voor het totaal aan risico's wordt het gewenste weerstandvermogen (streefhoogte van de algemene reserve) op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op € 1.625.571.

Conform de wens van het algemeen bestuur om het weerstandsvermogen van de ODMH te compartimenteren in een BWT- en een milieudeel, wordt het weerstandsvermogen in 2 delen gesplitst. Voor deze splitsing wordt de verhouding in risico's tussen BWT en milieu als verdeelsleutel gehanteerd: 13% voor BWT en 31% voor milieu. Ook de overheadrisico's van in totaal 56% worden in die verhouding verdeeld. Het gewenste gecompartimenteerde weerstandvermogen ziet er dan als volgt uit:

Gewenst weerstandvermogen:	
Aandeel BWT	€ 480.282
Aandeel milieu	€ 1.145.289
Totaal	**€ 1.625.571**

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus € 1.625.571. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt op 1 januari 2025 naar verwachting € 1.400.653. Geconcludeerd kan worden dat de berekende aanwezige weerstandscapaciteit in 2025 naar verwachting 86,1% van het gewenste weerstandvermogen bedraagt.

Ondanks het gecompartimenteerde weerstandsvermogen behoudt de ODMH één algemene reserve. Deze wordt dus niet feitelijk gesplitst, maar slechts gelabeld conform de risico-inventarisatie.

Kengetallen
Op grond van een ministeriële regeling moeten de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
netto schuldquote	11,1%	10,2%	9,0%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	11,1%	10,2%	9,0%
solvabiliteitsratio	16,5%	14,7%	16,8%
structurele exploitatieruimte	-1,4%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
netto schuldquote	7,8%	6,6%	5,4%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7,8%	6,6%	5,4%
solvabiliteitsratio	16,5%	16,1%	15,8%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaliter ligt de netto schuldquote tussen 0% en 90%. Pas bij 100% wordt de kritische norm bereikt. De ODMH voldoet dus ruim aan de norm. Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De ODMH verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De VNG hanteert als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm. De solvabiliteit van de ODMH fluctueert rond 15-16%.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de ODMH gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODMH.

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

Sinds begin 2015 is het Midden-Hollandhuis eigendom van de ODMH. Voor het meerjaren onderhoud is een voorziening beschikbaar, die gebaseerd is op het meerjaren onderhoudsplan. Begin 2022 is het meerjaren onderhoudsplan van het Midden-Hollandhuis geactualiseerd. Mede op basis van de verduurzamingswens van de ODMH zal het onderhoudsplan in 2024 opnieuw geactualiseerd worden. Momenteel bestaat het plan uit 2 delen. Een voor het onderhoud van het pand en een voor de technische installaties. Voor beide delen is een langjarige begroting opgesteld met een looptijd van 30 jaar. De verwachte, benodigde dotatie voor 2025 bedraagt circa € 110.000.

6.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen. In de vergadering van het algemeen bestuur van de ODMH van 14 maart 2019 is het actuele Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.
Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.
In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (primitieve) begroting van ruim € 26,0 miljoen, ofwel ruim € 2,1 miljoen.

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Geldstromenbeheer
De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het “pakket geïntegreerde dienstverlening“ van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Vanaf december 2013 heeft de overheid het schatkistbankieren voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen verplicht gesteld.
De ODMH bezit geen aandelen en financiële derivaten.

Renterisicobeheer
Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet Fido een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 26,0 miljoen ofwel € 5,2 miljoen.

De toetsing van het renterisico aan de norm laat zien dat de ODMH binnen de norm blijft. De berekening van deze toetsing is als volgt:

Renterisico's	
Renteherzieningen 2025	-
Aflossingen 2025	74
Renterisico 2025	74
Berekening renterisiconorm	
Begrotingstotaal 2025	25.955
Percentage conform regeling	20%
Renterisiconorm 2025	5.191
Toetsing renterisco aan norm	
Renterisico	74
Renterisiconorm	5.191
Onderschrijding	5.117

Bedragen x € 1.000,-

Financiering

Tegelijk met het pand heeft de ODMH de bijbehorende geldlening van het ISMH overgenomen. Op 1 januari 2025 bedraagt deze geldlening € 2.338.161. De lening is annuïtair en het rentepercentage bedraagt sinds 1 juli 2023 3,34% met een rentevastperiode van 10 jaar. De geldlening eindigt na die 10 jaar op 30 juni 2033.
Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

Renteschema

Het vernieuwde BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de overheden met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.

Renteschema	Bedrag
Externe lasten over de korte en lange financiering	74.304
Externe baten	-200.000
Saldo rentelasten en rentebaten	-125.696
Aan projectfinanciering toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-125.696

De ODMH betaalt alleen rente over haar geldlening voor het pand en rekent deze toe aan het taakveld 0.5 Treasury. Het renteresultaat is nihil. In onderstaand schema is de toerekening aan het pand omschreven als projectfinanciering.

6.5 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering levert diensten aan de overige afdelingen van de ODMH. Ook worden diensten aan HECHT (GGD), Regio Midden-Holland en het Streekarchief geleverd. Dit gebeurt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met genoemde organisaties.
De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het programma. Het welslagen van het programma is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.
Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Human Resource (HR):
Tot de reguliere taken van HR behoren onder andere het HR-beleid, werving en selectie, advisering en de personeels- en salarisadministratie. De ODMH streeft ernaar een inclusieve overheidsorganisatie te zijn, waar vacatures zijn voor hoog- en minder hoogopgeleiden maar ook voor participatiebanen. Wij voeren een actief stagebeleid en ondernemen gezamenlijke acties met andere omgevingsdiensten in de regio, met name op het terrein van arbeidsmarktcommunicatie. Dit om de krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te bieden.

Externe inhuur
De ODMH beperkt de inzet van externe inhuur zoveel mogelijk. Jaarlijks bepalen wij de benodigde flexibele schil. Hierbij houden wij rekening met ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op onze personele behoefte. De flexibele schil is nodig om schommelingen in de personele behoefte op te kunnen opvangen met zo min mogelijk gevolgen voor ons personeel in vaste dienst. Schommelingen worden veroorzaakt door onder andere de conjunctuur en veranderingen in wetgeving zoals de Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de overdracht van provinciale bodemtaken naar gemeenten onder de Omgevingswet.

Financieel beheer en Administratieve organisatie:
Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 216 van de Provinciewet en Controle verordening artikel 217 van de Provinciewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

- reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
- tarieven	op verzoek van algemeen bestuur;
- weerstandsvermogen en risicomanagement	iedere 4 jaar;

Facilitaire zaken:
Tot de facilitaire taken behoren inkoop, receptie- en reprowerkzaamheden. Ook zorgt dit cluster voor het beheer van het pand aan de Thorbeckelaan 5, het Midden-Hollandhuis.

Duurzaam inkopen
De ODMH streeft naar duurzame keuzes. Naast kwaliteit en doelmatigheid, is duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt in ons inkoopproces. Op dit moment speelt onder andere de verduurzaming van ons kantoorpand.

Informatisering en automatisering
De in gebruik zijnde data bij de ODMH is in meerdere opzichten waardevol. In eerste plaats uiteraard aangaande de eigen dienstverlening. Er zijn echter ook externe partijen die interesse tonen in deze gegevens. Zolang dit een bij ons bekende partij is, is dit uiteraard conform onze richtlijnen en verloopt dit dataverkeer legitiem en gecontroleerd. Helaas zijn er ook partijen die op illegale wijze zich toegang proberen te verschaffen tot de infrastructuur bij de ODMH. Onze dienst beschikt derhalve over een geavanceerde firewall. Al het verkeer wordt hierop gemonitord. Dat gebeurt actief (directe controle van de systemen en logs) alsmede passief (controle van geautomatiseerde processen).
De aandacht van ongewenste partijen is volop aanwezig, dit wordt duidelijk uit die controles. Slechts een klein percentage van de aanlogpogingen is legitiem, het overgrote deel is ongewenst. De zwakste schakel is een interessant doelwit voor deze illegale entiteiten. Deze schakel vormt de mens en in deze context meer precies: de medewerker bij de ODMH. Uiteraard wordt hier vanuit ICT op geacteerd: inloggen middels password en een separate uitvraag op de mobiele telefoon van de werknemer vormt de eerste beperking, de zogenaamde MFA (multi-factor authenticatie). Ook wordt er op verschillende manieren gewerkt aan de bewustwording bij de medewerker, onder andere door middel van trainingen.

In dit kader is een betrouwbare back-up van essentieel belang. De ODMH heeft daarom de reguliere dagelijkse back-ups op de hoofdlocatie. Deze worden direct gerepliceerd naar een CoLocatie in een datacenter. Ook wordt er een extra back-up in de cloud gecreëerd en eveneens op een fysieke gegevensdrager. Deze laatste wordt wekelijks naar een externe kluis gebracht.

De hier bovenstaande maatregelen zijn een aantal belangrijke maatregelen met als doel de integriteit van de data bij de ODMH te bewaken en daardoor te kunnen garanderen.

Digitalisering
De ODMH zit zich continu in om zijn informatievoorziening goed te laten aansluiten bij de informatiebehoefte van zijn medewerkers, ketenpartners en burgers/bedrijven. In 2025 zetten we verder in op het ontwikkelen van slimme informatieproducten waarmee we ons werk beter en sneller kunnen uitvoeren. Nieuwe regelgeving als de Wet open overheid (Woo) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), vergt extra inzet tijdens de implementatie, maar biedt ook kansen om verdere stappen te zetten naar een open overheid en betere dienstverlening.

Informatieveiligheid
De ODMH hecht grote waarde aan informatiebeveiliging. De ODMH volgt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Hieraan verbonden maatregelen zoals back-up, multi-factor-authenticatie, storage zijn doorgevoerd. De ODMH heeft een CISO (Chief Information Security Officer aangesteld om informatiebeveiliging verder te optimaliseren en borgen.
Op het gebied van persoonsgegevens heeft de ODMH een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld. Die ziet toe op de naleving van de in de AVG en Wpg vastgelegde bepalingen en adviseert daarover.

Samen met de andere Omgevingsdiensten in Zuid-Holland is besloten om intensiever te gaan samenwerking en functionarissen op het terrein van de informatiebeveiliging en privacy te gaan delen. De vijf omgevingsdiensten willen een advies dat daarover is uitgebracht door BMC opvolgen. Dit wordt nog verder uitgewerkt.

6.5.1 Rechtmatigheid

Met ingang van verslagjaar 2023 legt het dagelijks bestuur zelfstandig verantwoording af in de jaarrekening over de naleving van de financiële rechtmatigheid.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

In navolging van het controleprotocol zijn verbijzonderde interne controles (VIC) uitgevoerd, waarbij we in nauwe samenspraak met de accountant de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald hebben. Met onze interne controles hanteren we de goedkeurings- en rapporteringstoleranties, zoals vastgelegd in het Controleprotocol. Voor 2023 golden de volgende percentages.

Rapporteringstolerantie	**Verantwoordingsgrens**
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	1%
Onduidelijkheden in de controle (% lasten)	1%

Op basis van de programmabegroting zal de verantwoordingsgrens in 2025 circa € 260.000 bedragen. De werkelijke verantwoordingsgrens wordt bepaald door de gerealiseerde lasten in 2025.

Begrotingscriterium
De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Dit wordt formeel als volgt omschreven: “Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten (exploitatie), alsmede de balansposten (investeringen), dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium).

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Het derde criterium betreft misbruik en oneigenlijk gebruik. Veelal is M&O-beleid geïntegreerd binnen de processen. Qua onderbouwing van de verantwoording op dit gebied kan daarom gebruik worden gemaakt van de procescontroles die worden uitgevoerd om vast te stellen of voldaan is aan het voorwaardencriterium.

6.5.2 Openbaarheid

Op 1 mei 2023 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht bestuursorganen om op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). In de jaarlijkse verantwoording moet verslag worden gedaan van de uitvoering van de Woo.

De ODMH heeft in 2023 als volgt invulling gegeven aan de verplichtingen uit de Woo: de ODMH is aangesloten op de Woo-index: Woo-index Omgevingsdienst Midden-Holland | Overheid.nl. Er is

gestart met het openbaar maken van een aantal van de informatiecategorieën die (in de toekomst) openbaar gemaakt moeten worden, te weten de bereikbaarheidsgegevens, informatie over de organisatie en werkwijze, de agenda en vergaderstukken van het algemeen bestuur en de besluiten op Woo-verzoeken. De ODMH bereidt zich voor op de openbaarmaking van de andere informatiecategorieën.

6.6 Verbonden partijen

De ODMH heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de ODMH en de deelnemende provincie en gemeenten valt niet onder deze noemer.

6.7 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor de ODMH.

7 Vaststelling begroting van baten en lasten 2025 - 2028

Het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Midden-Holland,

- gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 3 april 2024,
- gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland, twaalf weken voor de vaststelling in het algemeen bestuur,

BESLUIT:

De gewijzigde programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2025 – 2028 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 27 juni 2024.

De secretaris, De voorzitter,

… … … … … … … … … … … …

Bijlagen

Bijlage 1: Bijdragen 2025

Organisatie	Alphen aan den Rijn		Bodegraven Reeuwijk		Gouda		Krimpenerwaard	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Regulier jaarprogramma	32.696	3.783.908	14.606	1.690.295	16.146	1.868.577	20.679	2.393.181
Overdracht bodemtaken	607	70.248	249	28.817	274	31.710	466	53.930
Materieel budget	n.v.t.	5.000						
Korting publicatiekosten								
Veiligheidsonderzoek waterbodems								
Zwemportaal								
Vervanging zwemwaterborden								
Incidentele bijdragen	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Totaal milieu	**33.303**	**3.859.156**	**14.855**	**1.719.111**	**16.420**	**1.900.287**	**21.145**	**2.447.111**
Bouw- en woningtoezicht								
Regulier jaarprogramma			16.254	1.881.117	22.524	2.606.703		
Sloopmelding en -toezicht	2.926	338.626					2.823	326.706
BRIKS-advisering								
Incidentele bijdragen			n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.		
Totaal bouw- en woningtoezicht	**2.926**	**338.626**	**16.254**	**1.881.117**	**22.524**	**2.606.703**	**2.823**	**326.706**
Totaal	**36.229**	**4.197.782**	**31.109**	**3.600.229**	**38.944**	**4.506.989**	**23.968**	**2.773.817**

Organisatie	Provincie Zuid-Holland		Waddinxveen		Zuidplas		Totaal	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Regulier jaarprogramma	26.860	3.108.488	9.254	1.070.965	15.789	1.827.261	136.029	15.742.674
Overdracht bodemtaken	2.050-	237.247-	155	17.938	299	34.603	-	-
Materieel budget	n.v.t.	54.500						59.500
Korting publicatiekosten	n.v.t.	30.000-						30.000-
Veiligheidsonderzoek waterbodems	n.v.t.	60.000						60.000
Zwemportaal	n.v.t.	60.000						60.000
Vervanging zwemwaterborden	n.v.t.	50.000						50.000
Incidentele bijdragen	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Totaal milieu	**24.810**	**3.065.742**	**9.409**	**1.088.904**	**16.088**	**1.861.864**	**136.029**	**15.942.174**
Bouw- en woningtoezicht								
Regulier jaarprogramma			7.601	879.664	14.468	1.674.382	60.847	7.041.865
Sloopmelding en -toezicht							5.749	665.332
BRIKS-advisering	n.v.t.	50.000					n.v.t.	50.000
Incidentele bijdragen			n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Totaal bouw- en woningtoezicht	**-**	**50.000**	**7.601**	**879.664**	**14.468**	**1.674.382**	**66.596**	**7.757.197**
Totaal	**24.810**	**3.115.742**	**17.010**	**1.968.567**	**30.556**	**3.536.246**	**202.626**	**23.699.371**

Index 2025: 4,92%

Uurtarief 2025: € 115,73

Toelichting overdracht bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben een aantal veranderingen plaatsgevonden in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die gemeenten op het beleidsterrein bodem en ondergrond hebben. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle gemeenten bevoegd gezag geworden over de bodem. In aanvulling op de overdracht in 2024 worden in 2025 nog 2050 uur overgedragen van de Provincie naar de gemeenten. Dit betekent voor de provincie een verlaging van het aantal uren en voor de gemeenten een verhoging van het aantal uren. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Uitgangspunten.

Toelichting reguliere jaarprogramma's BWT
De jaarprogramma’s BWT van de gemeenten Bodegraven Reeuwijk en Gouda zijn gebaseerd op de vastgestelde jaarprogramma’s. De overige twee jaarprogramma's zijn gebaseerd op de basisniveaus van de betreffende gemeenten. Voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk en Gouda zijn de basisniveaus van respectievelijk 13.763 en 16.156 uur wel van toepassing. In deze basisniveaus is de afname voor de Wkb verwerkt en ook de bezuiniging van 2,5% voor de gemeente Bodegraven Reeuwijk in 2024.

Toelichting sloopmelding en – toezicht Alphen aan den Rijn
Met ingang van juni 2022 besteedt de gemeente Alphen aan den Rijn alle taken voor sloopmelding en -toezicht uit aan de ODMH. Tot en met mei 2022 deed zij dat alleen voor de asbestgerelateerde taken. De omvang van dit takenpakket was aanvankelijk jaarlijks 3.001 uur. In het jaar 2024 heeft de gemeente Alphen aan den Rijn 2,5% bezuinigd. Deze bezuiniging is ook toegepast op sloopmelding en – toezicht.

Toelichting sloopmelding en – toezicht Krimpenerwaard
Momenteel wordt de businesscase voor de sloopmeldingen en – toezicht van de gemeente Krimpenerwaard uitgewerkt. De huidige verwachting is dat de omvang van het takenpakket 2.823 uur per jaar zal bedragen. Tot en met 2024 worden al wel de asbestgerelateerde taken afgenomen. Deze werden jaarlijks begroot op 750 uur.

Bijlage 2: Provinciale bijdragen 2023 - 2025

Werkplan	2023		2024	2025
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot
Structurele bijdrage	**3.359.696**	**3.359.696**	**2.960.399**	**3.108.488**
(uren)	*(33.291)*	*(33.291)*	*(26.840)*	*(26.860)*
- Afname bodemtaken	-	-	-	237.247-
- Materieel budget	50.000	26.917	54.500	54.500
- Creditering publicatiekosten	30.000-	30.000-	30.000-	30.000-
Subtotaal	**3.379.696**	**3.356.613**	**2.984.899**	**2.895.742**
Variabele bijdrage				
- Werkplan Spoed en Nazorg	721.000	226.152	813.000	n.t.b.
- Financiële bijdrage BRIKS-advisering gemeenten	50.000	25.080	50.000	50.000
- E-PRTR	2.252	2.252	2.319	-
- Extra inzet Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	22.000	7.111	25.047	26.271
- Veiligheidsonderzoek waterbodems	60.000	37.818	60.000	60.000
- Coördinatie blauwalgenprotocol	10.092	-	-	-
- Vervanging zwemwaterborden	45.000	81.988	50.000	50.000
- Intensivering toezicht	80.000	22.058	60.000	n.t.b.
- Grondwatersaneringstaak	-	-	170.965	100.000
Subtotaal	**990.344**	**402.459**	**1.231.331**	**286.271**
Aanvullende bijdrage (meerjarig)				
- Zwemwaterportaal	60.000	57.226	60.000	60.000
Subtotaal	**60.000**	**57.226**	**60.000**	**60.000**
Aanvullende bijdrage (eenjarig)				
- Projectondersteuning Planstudie N207 zuid	22.707	22.559	24.818	26.039
- Netwerk nieuwe energie	19.175	6.087	16.545	n.t.b.
- Programmatische aanpak CE: ZZS afval en circulaire economie	51.267	41.990	-	n.t.b.
- Kennisschakelpunt ZZS	12.615	1.356	-	n.t.b.
- Grondwaterkwaliteitstaak	45.414	19.787	-	-
- Gezonde en veilige circulaire economie			47.871	n.t.b.
- Coördinatie dronetoezicht			59.605	n.t.b.
Subtotaal	**151.178**	**91.779**	**148.839**	**26.039**
Totale provinciale bijdrage voor het werkplan	**4.581.218**	**3.908.077**	**4.425.069**	**3.268.052**

Toelichting
Dit overzicht toont de gerealiseerde provinciale bijdragen voor het jaar 2023 en de begrote bijdragen voor de jaren 2024 en 2025.

- De omvang van de bodemtaken neemt in 2025 verder af. Voor de uitleg hieromtrent wordt kortheidshalve verwezen naar hoofdstuk 2.1 Uitgangspunten.
- De bijdrage voor E-PRTR is met ingang van 2025 voor het gemiddelde bedrag ad € 2.295 meegenomen in de structurele bijdrage.
- De grondwatersaneringstaak zal op termijn onderdeel gaan uitmaken van de structurele bijdrage. De structurele omvang is nog niet bekend. Voor 2025 is deze vooralsnog voor € 100.000 bij de variabele bijdragen opgenomen.
- De huidige opdracht voor het zwemwaterportaal loopt af in 2024. De verwachting is dat deze opdracht verlengd gaat worden.

Bijlage 3: Begroting op taakvelden

Taakveld	Omschrijving	Jaarrekening 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	28	-	24	-	24	-
0.4	Overhead	7.587	-697	7.918	-667	8.246	-816
0.5	Treasury	93	-202	89	-112	74	-200
0.10	Mutaties reserves	10	-493	11	-55	12	-75
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	248	-	-	-	-	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	247	-371	239	-339	245	-385
7.2	Riolering	625	-834	563	-891	618	-867
7.4	Milieubeheer	10.486	-15.281	10.423	-15.770	10.381	-15.876
8.3	Wonen en bouwen	6.457	-7.903	5.831	-7.264	6.355	-7.736
Totaal taakvelden		25.781	-25.781	25.097	-25.097	25.955	-25.955

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	24	-	24	-	24	-
0.4	Overhead	8.577	-849	8.921	-883	9.279	-918
0.5	Treasury	67	-200	59	-200	50	-200
0.10	Mutaties reserves	12	-75	13	-75	13	-75
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	254	-401	264	-417	275	-433
7.2	Riolering	643	-901	669	-937	696	-975
7.4	Milieubeheer	10.796	-16.511	11.228	-17.171	11.677	-17.858
8.3	Wonen en bouwen	6.609	-8.045	6.873	-8.367	7.147	-8.702
Totaal taakvelden		26.982	-26.982	28.050	-28.050	29.161	-29.161

Alle bedragen x € 1.000

Bijlage 4: Informatie 2025 voor verbonden partijen

Omschrijving	Totaal	Alphen aan den Rijn	Bodegraven Reeuwijk	Gouda
Belang deelnemer in ODMH	23.474.371	4.192.782	3.600.229	4.506.989
Stemverhouding per AB-lid	118	21	18	23
Eigen vermogen begin jaar	1.982.000	x	x	x
Eigen vermogen ultimo jaar	1.919.000	x	x	x
Vreemd vermogen begin jaar	9.592.000	x	x	x
Vreemd vermogen ultimo jaar	9.490.000	x	x	x
Financieel resultaat	-	x	x	x
Gewenst weerstandsvermogen	1.625.571	x	x	x
Aanwezige weerstandscapaciteit	1.400.653	x	x	x
Aanwezige weerstandscapaciteit in %	86,2%	x	x	x
Netto schuldquote	1,7%	x	x	x
Solvabiliteitsratio	16,8%	x	x	x
Structurele exploitatieruimte	0,0%	x	x	x

Omschrijving	Krimpenerwaard	Provincie Zuid-Holland	Waddinxveen	Zuidplas
Belang deelnemer in ODMH	2.773.817	2.895.742	1.968.567	3.536.246
Stemverhouding per AB-lid	14	14	10	18
Eigen vermogen begin jaar	x	x	x	x
Eigen vermogen ultimo jaar	x	x	x	x
Vreemd vermogen begin jaar	x	x	x	x
Vreemd vermogen ultimo jaar	x	x	x	x
Financieel resultaat	x	x	x	x
Gewenst weerstandsvermogen	x	x	x	x
Aanwezige weerstandscapaciteit	x	x	x	x
Aanwezige weerstandscapaciteit in %	x	x	x	x
Netto schuldquote	x	x	x	x
Solvabiliteitsratio	x	x	x	x
Structurele exploitatieruimte	x	x	x	x

Toelichting stemverhouding:
Voor elke € 100.000 ingebracht (structureel) budget op basis van de laatst vastgestelde begroting ontstaat voor de betreffende deelnemer één stem. Elke deelnemer heeft twee AB-leden.